

Komandi partur

Í aðru viku kemur føroyavinurin Menakhem Ben Yami úr Ísrael á vitjan saman við soninum Roy. Í hesum sambandi hava vit ótrúligu søguna hjá Menakhem.

Gomul mynd úr handlinum, Gudrun, kona Andreas, krambagentan, Elisabeth Ørvarodd, og Sigurd Joensen, sakførari, sum javnan kom inn á gólvið

dyb Alt. Den der som jeg engang havde hørt hende synge i et Lokale, der kunde tage hendes vældige Stemme, i Thorshavn var det kun Kirken, glemmer simpelthen ikke denne Kæmpeklarinet i Menneskeskikkelse.”

Eitt minni er um hana í Havn. Tað er, at hon tók stig til at Havnin skuldi fáa vatnveiting við at skipa fyri basarum fyri hesum endamáli.

Um mannin Frants skrivur William Heinesen: »Han var jævn og bramfri, ganske afholdt, uden at der var nogen, der havde egentlig Fidus til ham. Forretningstalant var han lige saa lidt behæftet med som andre Talenter, og hans Interesser var få og lidet sammensatte.«

William skrivur eisini, at meðan »gamli« forgudaði tann eldra sonin, Andreas William, so helt hann lítið um Frants. Frants var bara hildin at vera leiðari av eiti. Tann veruligu leiðarin eftir M. C. Restorff var Rudolf Andersen, meðan Frants veruligu bert fekst við tilvildarligt arbeiði.

Jacobine og Frants fingur dótrina Maja, sum var ógift og barnleys.

Tey bygdu hvítu húsini ovast í Gr. Kambansgøtu, sum kommunan nú eigur.

Rudolf Andersen – veruligi leiðarin hjá Restorff

Ein beiggi Jacobinu var Rudolf Andersen. Dimmalætting skrivur í minningarorðunum í 1929:

Med Rudolf Andersen, der for kort Tid siden er afgaaet ved Døden i København, 83 Aar gammel, er en af vore Øers mest kendte og fremtrædende Forretningsmænd gaaet bort.

Rudolf Andersen blev født i København, men allerede i 14 Aars Alderen kom han til Færøerne og fik ansættelse hos M.C. Restorff, hvor han i kraft af sin store Dygtighed og fremtrædende Arbejdskraft efter faa Aars Forløb blev betroet en fremtrædende Plads efter den efter Datidens forhold meget store Forretning.

Naar fraregnes de to Aar, Rudolf Andersen havde ansættelse i en stor Forretning

i Manchester, har han viet forretningen i Vågsbotn hele sin Ungdoms og Manddomskraft, ja, han forsatte endda sin gerning her længe efter det Tidspunkt, der for andre plejer at være betegnet som Støvets Aar.

»En Kæmpe han var i al sin Færd...« Disse ord har sjældent passet bedre paa nogen end paa Rudolf Andersen. Han var c. 80 Aar gammel, da han sagde Færøerne Farvel for sidste gang, han havde da virket her i ca. 64 Aar – og hele tiden i samme Forretning.

Da gamle Restorff døde ved Aarhundredskiftet, overtog Rudolf Andersen Forretningen i Vågsbotn sammen med sin svoger Frants Restorff, og de førte i Fælleskab den store Forretning videre indtil Frants Restorffs Død for en halv Snes Aar siden, da Rudolf Andersen praktisk taget blev Eneindehaver.

Vågsbotn var i sin Tid en af vore Øers største Forretninger, og i en Aarerække langt den største Forretning nordenfjords med ialt ca 40 Filialer i forskellige Bygder. Denne efter færøske Forhold meget store Virksomhed havde en betydelig Omsætning og gav ved Fisketørring og andet Arbejde til mange.

I Nedgangstiden efter Krigen blev de økonomiske Vanskeligheder saa store ogsaa for Vågsbotn, at Forretningen maatte træde i likvidation. Dette var en haard Prøvelse ikke alene for Thorshavn men for hele vort samfund.

Rudolf Andersen var en human og forstaaelsesfuld Arbejdsgiver, der ikke lod smaalige hensyn være afgørende, naar talen var om Arbejdsløn og andet. Han ledede her Forretningen efter de gode gamle Principper. Forholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver var det bedste, og Rudolf Andersen var altid interesseret at skaffe de flest mulige mennesker Beskæftigelse. Han kunde vanskeligt taale at se Familieforsørgere gaa og have ingenting at Bestille. Selv var han nøjsom og fordringsløs, stille og Beskeden og stillede aldrig store Krav til Livet. Arbejdet var hans store Glæde og han levede i og for sin Forretning.

Rudolf Andersen var i Besiddelse af en

Systkini Jacobina, Rudolf og Peter Andersen fingur stóran týðning fyrri tónleika- og vinnulívið í Havn

ganske enestaaende Arbejdskraft, og selv efter at være kommet højt op i Halvfjerds-erne var han første Mand i Forretningen om Morgen, og den sidste som forlod den om Aftenen. Han var i sin tid ubestridt en af vore Øers dygtigste og mest fremragende Forretningsmænd og har nedlagt et meget stort og betydningsfuldt Arbejde. Han var stærkt politisk interesseret og i øvrigt interesseret i alle offentlige forhold – en god Borger i et samfund hvor han virkede og havde saa stor indflydelse i mere end et halvt Aarhundrede. Det kan lige nævnes, at han bl.a. har været Medlem af det færøske Lagting.

Siden 1926 har Rudolf Andersen boet i København hos sin Søster, Fru Jacobine Restorff. Nu er han gaaet ind til den evige Hvile efter en lang og vel anvendt Arbejdsdag paa de Øer, han holdt saa meget af og med saa stærke Baand følte sig knyttet til.

Peter Andersen – enn ein Restorff tónleikari

Minni kendur er beiggin, Peter Andersen. Tá ið hann fekk riddarakrossin í 1897 skriv-aði hann um seg sjálván:

Peter Hermann Andersen født i Kjøbenhavn den 4. September 1847, Søn af Musiker Peter Christian Andersen og Hustru Marie Louise, født Restorff.

Modtog i en tidlig Alder Undervisning i Fagot og Pianospil. Blev i en Alder af 15 Aar ansat ved Garden som Fagotist og deltog med samme i Krigen 1864 og ansattes i samme Egenskab i det Kgl. Kapel.

Har foretaget flere Rejser til Udlandet for min kunstneriske Udvikling og Modtog i 1879 rejsestipendium fra Kulturministeriet.

At fáa riddarakross tá í tíðini var ikki bara bara. Peter mátti geva hesa váttan:

»Benaadet af Hs. Majestæt Kong Christian den Niende med Dannebrogordenen, lover og sværger jeg til Gud almægtigste at være fremdeles min Arve-Konge og Herre huld, tro og lydig, indtil mit Livs Ende at tjene Ham og Fædrelandet efter yderste Evne og Kræfter, at opfylde alle Ridderpligter og stedse være Dannebrog-Ordenens Statutter

lydig, saa længe jeg lever.

Saa sandt hjælpe mig Gud«

P.H. Andersen kgl. Kapelmusiker

Góður maður fyrri tónleikin í Havn

Tá ið Peter Andersen doyði í 1920 skrivaði Jógván Waagstein:

Peter Andersen voksede saaledes op i et Hjem, hvor Musikken blev det centrale, og det satte ogsaa sine Mærker, idet fire af seks Søskende blev ansete Musikere. Peter Andersen fik en fin og streng Uddannelse og naaede ogsaa i en temmelig ung Alder at blive antaget ved det kgl. Kapel, hvor han ofrede sine bedste Manddomsaar, og hvor han var højt anset som en sjælden dygtig Fagoist. I den Tid, han var ansat i Kapellet besøgte han ofte sin Familie på Færøerne og ved samme Lejlighed lærte mange Peter Andersen at kende. Han var altid en kærkommen gæst. Det var som om han kom med et frisk Pust, der kunde opflamme den ulmende Interesse i Musikken herhjemme. I de 18 Aar, jeg har været tilknyttet Thorshavns Kirke, var P. Andersen ofte med til at arrangere Kirkekoncerter, og med sit mesterlige Spil har han glædet de mange. Da han de senere Aar havde lagt Instrumentet fra sig, var han altid tilrede med sin store Elskværdighed at give Raad. Han interesserede sig stærkt for at faa et bedre Orgel til Kirken her. Skolen besøgte han for at vise sin interesse for Skolesangen. Ikke mindst interesserede han sig for Byens Hornorkester og var sikkert altid villig til at yde Støtte og Raad. Som Menneske var han den stille, fine og hensynsfulde Personlighed, som nød alles Agtelse. Der er mange som vil savne ham og bevare hans Minde i Taknemlighed.

Peter Andersen doyði í Føroyum, og hansara gravsteinur stendur sum eitt minni um hann á Svínaryggi.